

- Адвокат не має права вимагати винагороду від іншого адвоката за направлення йому клієнта (Правила адвокатської етики: [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://vkdk.org/pravil-advokatskoji-etiki/>).

Отже, додержання норм професійної етики є важливою і дуже специфічною засадою діяльності адвокатів. Наявна на сьогодні законодавча база, на жаль, не регулює діяльність адвокатів так, щоб уникнути можливих суперечностей між етичними і юридичними нормами, та потребує вдосконалення. Потрібен і реальний механізм контролю за дотриманням адвокатами норм професійної етики та відповідальності за їх порушення, що забезпечило б гідний рівень правової допомоги, яку надають адвокати.

Тайров З.Д.

*студент 5-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АДВОКАТІВ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Відповідно до Конституції України, Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» і «Правил адвокатської етики», адвокатська діяльність передбачає незалежність адвоката у виконанні своїх професійних прав і обов'язків, вона забезпечує свободу адвоката від будь-якого зовнішнього впливу, тиску чи втручання в його діяльність з надання правової допомоги, здійсненню захисту або представництва клієнта, зокрема з боку державних органів, політичних партій, інших адвокатів тощо. Дана свобода обмежується санкціями, які можуть накласти на адвоката органи адвокатською самоврядування за вчинення ним дисциплінарного проступку.

На жаль, в новому Законі «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», як і в попередньому, відсутнє визначення дисциплінарної відповідальності адвоката. Аналізуючи положення профільного Закону, Кодексу поведінки європейських адвокатів та Правил адвокатської етики автор вважає, що дисциплінарну відповідальність адвоката може бути визначено як спеціальний вид юридичної відповідальності яка застосовується до адвоката за скоєння дисциплінарного проступку, який проявляється в невиконанні або в неналежнім виконанні адвокатом своїх професійних обов'язків та встановлює застосування передбачених законодавством заходів дисциплінарного впливу в установленому процесуальному порядку.

Відповідно до ст. 34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку, а саме :

- 1) порушення вимог несумісності;
- 2) порушення присяги адвоката України;
- 3) порушення правил адвокатської етики;
- 4) розголошення адвокатської таємниці або вчинення дій, що призвели до її розголошення;
- 5) невиконання або неналежне виконання своїх професійних обов'язків;
- 6) невиконання рішень органів адвокатського самоврядування;
- 7) порушення інших обов'язків адвоката, передбачених законом.

Отже, законодавець встановлює широкий перелік підстав притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності, що безумовно є правильним. Згідно ж ст. 35 Закону «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень:

- 1) попередження;
- 2) зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року;
- 3) для адвокатів України - позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України, а для адвокатів іноземних держав - виключення з Єдиного реєстру адвокатів України.

Отже, законодавець встановлює вичерпаний перелік санкцій (а саме 3), які можуть бути застосовані до адвоката за скоєння дисциплінарного проступку. На думку автора такий підхід є не досить правильним, тому що через до адвоката може буде застосовано несправедливе покарання, яке не буде відповідати тяжкості вчиненого ним діяння. Враховуючи це, автор вважає, що перелік санкцій які можуть бути застосовані до адвоката за скоєння ним дисциплінарного проступку потрібно розширити, це дозволить застосовувати до адвокатів справедливе покарання, яке буде відповідати тяжкості вчиненого проступку.

Автор вважає, що доцільним було б до ст. 35 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» внести зміни, розширивши перелік санкцій, які можуть бути застосовані до адвоката, наприклад, включити такі санкції як догана та штраф. Так, наприклад, якщо адвоката притягували до дисциплінарної відповідальності, призначивши такий вид стягнення як попередження, і адвокат протягом року скоює новий (дрібний) проступок, цілком справедливим буде застосувати до нього такий вид санкції, як догана, а не зупинення права на заняття адвокатською діяльністю.

Штраф, як вид санкції, є досить поширеним видом дисциплінарного стягнення у європейських країнах, а зважаючи на те, що Україна бажає у майбутньому стати членом Європейського Союзу, то було б правильним приводити національне законодавство у відповідність до законодавства ЄС. До того ж, на думку автора, такий вид стягнення, як штраф буде мотивувати адвокатів не порушувати встановлені норми, не скоювати дисциплінарні проступки, а це буде можливим тільки при умові, якщо розмір штрафу буде суттєвим.

Про необхідність включення штрафу до переліку санкцій за скоєння адвокатом дисциплінарного правопорушення говорила також і Венеціанська комісія, вказуючи на те, що різниця між попередженням і зупиненням права на заняття адвокатською діяльністю надто велика, у багатьох випадках це не дозволяє розумно врахувати тяжкість проступку.

Отже, можна зробити висновок, що до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» треба внести зміни, в частині розширення переліку санкцій, які можуть бути застосовані до адвоката за скоєння ним дисциплінарного проступку.

Тамтура Т.Д.

*студентка 2-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА АДВОКАТА

Походження слова «етика» сягає глибокої давнини. Термін «етика» має давногрецькі корені. Він походить від слова етос (ethos), що означає будинок, гніздо. Арістотель етокою називав науку, яка вивчає діяльнісно-вольві, душевні якості або чесноти. Етичні норми створенні для забезпечування нормального спільного проживання, розуміння та спілкування у суспільстві.

Серед галузей етичної науки виділяють професійну етику. Ф. Енгельс писав: «Кожна професія має свою власну мораль», тим самим стверджуючи, що предметом професійної етики є норми моралі, притаманні лише вузькій сфері професійної діяльності.

Професійна етика, як і етика взагалі, не розробляється, а виробляється поступово в процесі повсякденної суспільної діяльності людей. Професійна етика систематизує та узагальнює досвід, накопичений у процесі історичної практики, характерний для певного виду діяльності.

Однією з видів професійної етики є і адвокатська етика. Значення адвокатської етики полягає у наступному. Вона покликана забезпечити виконання адвокатом своїх обов'язків захисту прав та інтересів осіб, які звернулися до нього; визначити належну поведінку адвоката у виконанні цих обов'язків, надати моральний характер адвокатській діяльності, наповнивши її гуманістичним змістом; формувати належний рівень довіри держави та суспільства до адвокатури як до публічно – правового інституту (БуробінаВ . Н.Адвокатська діяльність: навчально-практичний посібник- Вид. 2-е, перераб. і додатк. - М.: «ІКФ» ЕКМОС ». – 2003. - 624 с.).